

**UCHWAŁA NR XVIII/156/2020
RADY GMINY STANISŁAWÓW**

z dnia 21 grudnia 2020 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stanisławów na rok 2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.), jak również art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050), Rada Gminy Stanisławów uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stanisławów na rok 2021 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stanisławów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Waldemar Zbytek

Załącznik do uchwały Nr XVIII/156/2020

Rady Gminy Stanisławów

z dnia 21 grudnia 2020 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY STANISŁAWÓW NA ROK 2021**

STANISŁAWÓW 2020 r.

Spis treści:

1. Wprowadzenie.....	3
2. Podstawy prawne i merytoryczne Programu.....	4
3. Diagnoza problemu uzależnień w gminie Stanisławów.....	4
3.1 Sytuacja demograficzna.....	5
3.2 Czynniki sprzyjające uzależnieniom.....	5
3.2.1 Sytuacja materialna.....	5
3.2.2 Bezrobocie.....	6
3.2.3 Przemoc w rodzinie.....	7
3.3 Dostępność napojów alkoholowych.....	8
3.4 Spożywanie napojów alkoholowych oraz używanie narkotyków przez mieszkańców gminy Stanisławów na podstawie raportów z badań społecznych.....	8
3.4.1 Młodzież.....	8
3.4.2 Dorośli.....	9
3.5 Naruszenia prawa przez osoby nietrzeźwe.....	11
3.6 Działalność i zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zasady wynagradzania członków Komisji.....	12
4. Instytucjonalne zasoby gminy Stanisławów w zakresie działań dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemu uzależnienia.....	13
5. Rekomendowane działania w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom.....	15
6. Cele i zadania Programu.....	15
7. Adresaci działań Programu.....	20
8. Finansowanie Programu.....	20
9. Realizatorzy Programu.....	20

1. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Stanisławów na rok 2021 jest zapisem działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych gminy, w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie i innych problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz integracji społecznej osób uzależnionych na terenie gminy Stanisławów w 2021 roku.

Głównym celem Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Stanisławów oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Rozmiar występujących problemów alkoholowych stanowi poważne zagrożenie dla społecznego i ekonomicznego funkcjonowania mieszkańców naszej gminy. Szczególną uwagę należy zwrócić na problem spożywania alkoholu przez młodzież, dlatego ważnym elementem Programu są działania zmierzające do wyeliminowania picia alkoholu przez dzieci i młodzież. W tym celu konieczne jest kontynuowanie realizacji programów profilaktycznych i propagowanie zdrowego stylu życia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest skierowany do wszystkich grup społecznych z terenu gminy Stanisławów w jakikolwiek sposób związanych z problemem alkoholowym, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia. Określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu.

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, określają obowiązek organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania środków psychoaktywnych, a także wspierania przedsięwzięć temu służących. Ustawodawca określił kierunki polityki wobec problemów alkoholowych i narkotykowych, wskazał zadania z tego zakresu i ich źródła finansowania oraz podmioty odpowiedzialne za ich koordynację.

Zadania te m.in. obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnienia od środków psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej;
- 7) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Stanisławów na rok 2021 obejmuje działania, zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w ustawach oraz odpowiadające realnym potrzebom gminy. Przy opracowaniu Programu uwzględniono zasoby, jakimi dysponuje gmina do realizacji omówionych poniżej zadań. Program opracowano zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020. Uwzględnione zostały także wskazówki wynikające z Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Wykorzystano również publikację Krajowego Biura ds. Zapobiegania Narkomanii pn. „Zasady tworzenia Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii”.

2. Podstawy prawne i merytoryczne Programu

Obowiązek uchwalania niniejszego Programu wynika z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.) oraz z art. 10 ust. 2-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050). W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050)
3. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (tj. Dz.U. z 2019 r., poz. 2365 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (tj. Dz.U. z 2020 r., poz. 1057z późn zm.)
5. Ustawa z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.),
6. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych (tj. Dz. U. Z 2019 r. poz. 1843 z późn.zm.)
7. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.)
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.)
9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492).

3. Diagnoza problemu uzależnień w gminie Stanisławów

Dane dotyczące diagnozy problemów uzależnień w gminie Stanisławów zostały opracowane na podstawie raportu z badań ankietowych dotyczących problemu uzależnień oraz używania środków odurzających wśród uczniów klas VI - VIII, uczących się w Zespole Szkolnym w Stanisławowie oraz w Zespole Szkolnym w Ładziniu, a także raportu z badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy Stanisławów, które swoim zakresem obejmowały m.in. następujące zagadnienia:

- problemy społeczne w świadomości mieszkańców gminy Stanisławów,
- postawy mieszkańców gminy wobec alkoholu i narkotyków,
- zjawisko spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież szkolną.

Ponadto pozyskano informacje od podmiotów współpracujących w realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Stanisławów, w tym:

- Komisariatu Policji w Stanisławowie,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stanisławowie,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stanisławowie,
- Zespołu Interdyscyplinarnego w Stanisławowie,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Mińsku Mazowieckim.

3.1 Sytuacja demograficzna

Gmina Stanisławów jest gminą wiejską o powierzchni 106,4 km², stanowi 9,1 % powierzchni powiatu mińskiego. W jej skład wchodzi 29 miejscowości. Gmina Stanisławów ma 6743 mieszkańców, z czego 50,15 % stanowią kobiety, a 49,84 % mężczyźni

Struktura demograficzna przedstawia się następująco:

- osoby w wieku produkcyjnym stanowią 62,40 % ogółu populacji i są dominującą grupą wiekową,
- osoby w wieku poprodukcyjnym to 16,67 % ogółu mieszkańców,
- osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią 20,92 % ogółu mieszkańców.

Z danych statystycznych pozyskanych z Urzędu Gminy Stanisławów wynika, że na przestrzeni lat 2018 – 2020 liczba ludności w gminie utrzymuje się na podobnym poziomie. Maleje liczba osób w wieku produkcyjnym oraz liczba urodzeń, wzrasta zaś liczba osób w wieku poprodukcyjnym.

Tabela Nr 1 Stan ludności w gminie Stanisławów

Rok:	2018	2019	do 30.11.2020
Liczba ludności	6743	6756	6743
- w tym kobiety:	3373	3374	3382
- w tym mężczyźni:	3370	3382	3361
Ludność w wieku:			
-przedprodukcyjnym	1485	1385	1411
w tym:	1060	1044	1058
-dzieci w wieku 0-12			
-młodzież w wieku 13-17	425	341	353
-produkcyjnym	4186	4224	4208
poprodukcyjnym	1072	1102	1124
Urodzenia żywe	77	63	78
Zgony	74	72	69
Przyrost naturalny	3	-9	9

Źródło: Dane statystyczne Urzędu Gminy Stanisławów

3.2 Czynniki sprzyjające uzależnieniom

3.2.1 Sytuacja materialna

Osoby uzależnione dosyć często charakteryzują się niezaradnością życiową, niskimi umiejętnościami prowadzenia gospodarstwa domowego oraz niskimi kompetencjami opiekuńczo - wychowawczymi. Z uwagi na fakt, że duży odsetek rodzin/osób borykających się z problemem alkoholowym korzysta z pomocy GOPS, istotne jest minimalizowanie oraz zapobieganie szkodom, spowodowanym występowaniem w rodzinie problemu alkoholowego, poprzez objęcie tych rodzin kompleksową pomocą o charakterze profilaktycznym i naprawczym oraz tworzenie systemowych programów pomocy osobom z problemem alkoholowym. W ostatnich latach można zauważyć tendencję spadkową liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stanisławowie wynika, że z roku na rok zmniejsza się liczba osób korzystających z pomocy społecznej. Niewątpliwie wynika z realizowanych programów rządowych wspierających rodziny. W 2019 roku z pomocy materialnej Ośrodka korzystało 126 rodzin zaś do 30 listopada 2020 roku, 100 rodzin (204 osoby) Najczęstszym powodem ubiegania się o pomoc społeczną w roku 2019 była długotrwała lub ciężka choroba (58 rodzin), ubóstwo (51 rodzin) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (45 rodzin) zaś w 2020 r. najwięcej rodzin ubiegało się o pomoc z powodu niepełnosprawności (46 rodzin), ubóstwa (44 rodziny) oraz długotrwałej i ciężkiej choroby (41 rodzin). Z powodu alkoholizmu w roku 2019 objęto pomocą 24 rodziny zaś w do 30 listopada 2020 r. 17 rodzin. Odsetek rodzin z problemem uzależnienia od narkotyków pozostaje na stałym poziomie i aktualnie wynosi 2% ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy.

3.2.2 Bezrobocie

Poczucie bezpieczeństwa i stabilizacja każdej rodziny zależy przede wszystkim od pozycji na rynku pracy dorosłych jej członków oraz od warunków materialnych tej rodziny. Z danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Mińsku Mazowieckim wynika, że stopa bezrobocia w roku 2020 wzrosła o 1,4 % w stosunku do roku 2019. Znaczącą grupę wśród bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne tj. pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy, w okresie ostatnich 2 lat. Utrzymywanie się długiego okresu pozostawania bez pracy stanowi jeden z głównych czynników ryzyka nasilania się problemów alkoholowych i zaburzeń o charakterze niedostosowania społecznego, co w konsekwencji może prowadzić do zachowań agresywnych i przemocy w rodzinie. Związane z tym osłabienie funkcji opiekuńczo – wychowawczej rodziny w sposób szczególny naraża dzieci na poszukiwanie alternatywnych, w tym destrukcyjnych form aktywności, związanych ze spożywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Nawet krótki okres bezrobocia nie pozostaje bez wpływu na kondycję psychiczną osób dotkniętych tym problemem. Problem bezrobocia mieszkańców gminy Stanisławów obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 2. Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy Stanisławów zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mińsku Mazowieckim w okresie 2019 – 30.11.2020.

Rok:	2019	do 30.11.2020
Stopa bezrobocia	4,8%	6,2%
Bezrobotni ogółem	109	132
Osoby bez kwalifikacji zawodowych	35	53
Wykształcenie		
Wyższe	15	13
Średnie	39	53
Zawodowe	30	33
Gimnazjalne i poniżej	25	33
Płeć		
Kobiety	58	65
Mężczyźni	51	67
Wiek		
Do 25 r. ż.	15	20
Od 25 do 54 r. ż.	71	91
Powyżej 54 r. ż.	23	21
Czas pozostawania bez pracy		
Długotrwale bezrobotne	58	60
Do 6 miesięcy	41	49
Od 6 do 12 miesięcy	13	29
Od 12 do 24 miesięcy	29	15
Powyżej 24 miesięcy	26	39
Oferty pracy		
Liczba ofert pracy	100	131
Liczba podjęć pracy	78	76

Źródło: Dane Statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Mińsku Mazowieckim.

Tabela nr 3. Formy aktywizacji i liczba osób bezrobotnych mieszkańców gminy Stanisławów:

Formy aktywizacji	2019 r.	do 30.11.2020 r.
Staże zawodowe	5 osób	9 osób
Szkolenia	1 osoba	-
Prace interwencyjne	4 osoby	4 osoby
Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej	5 osób	2 osoby
Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	4 osoby	4 osoby
Podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	2 osoby	-
Inne (m.in. refundacja części kosztów wynagrodzenia i składek ZUS za skierowane osoby bezrobotne do 30 roku życia)	1 osoba	-

Źródło: Dane Statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Mińsku Mazowieckim.

3.2.3 Przemoc w rodzinie

Zjawisko przemocy w rodzinie w nierozłączny sposób wiąże się z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Według danych statystycznych Zespołu Interdyscyplinarnego w Stanisławowie większość sprawców fizycznego lub psychicznego znęcania się nad członkami rodziny działa pod wpływem alkoholu. Działania informacyjne w skali całego kraju oraz lokalne, w tym cykliczne kampanie „Reaguj na przemoc” przyczyniają się do zwiększenia wśród ofiar i świadków przemocy świadomości dotyczącej poznania swoich praw oraz nazw i adresów instytucji pomocowych.

Na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Stanisławów został powołany Zespół Interdyscyplinarny. Zespół to grupa specjalistów podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy osobom lub całym rodzinom znajdującym się w kryzysie i dotkniętym problemem przemocy. Działania te skierowane są na rozwiązanie konkretnego problemu. Celem głównym Zespołu Interdyscyplinarnego jest efektywna współpraca instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie, poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,

- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Tabela nr.4. Realizacja zadań Zespołu Interdyscyplinarnego w Stanisławowie w okresie 2019 – 30.11.2020.

Rok:	2019 r.	do 30.11.2020 r.
Liczba spotkań ZI	9	15
Liczba osób objętych wsparciem ZI	65	63
liczba rodzin objętych pomocą ZI	22	22
Liczba sporządzonych Niebieskie Karty C	11	11
Liczba sporządzonych Niebieskie Karty D	8	17
Liczba zakończonych procedur w rodzinach z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu planu pomocy	14	12
Liczba zakończonych procedur w rodzinach z uwagi na rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań	1	3

Źródło: Dane z Zespołu Interdyscyplinarnego w Stanisławowie.

3.3 Dostępność napojów alkoholowych

Na terenie gminy Stanisławów funkcjonuje 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz 17 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Zasady wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych reguluje ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.), oraz przepisy prawa miejscowego tj. Uchwała Nr XXXVIII/307/2018 Rady Gminy Stanisławów z dnia 23 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Stanisławów oraz zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Stanisławów, opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego w dniu 3 września 2018 r. pod pozycją 8354.

Prawidłowość korzystania z zezwoleń sprawdzana jest poprzez kontrole punktów sprzedaży prowadzone przez upoważnionych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stanisławowie.

3.4 Spożywanie napojów alkoholowych oraz używanie narkotyków przez mieszkańców gminy Stanisławów na podstawie raportów z badań społecznych

3.4.1 Młodzież

W miesiącu październiku 2020 r. przeprowadzono ankietę dotyczącą problemu uzależnień oraz używania środków odurzających wśród uczniów klas VI - VIII uczących się w Zespole Szkolnym w Stanisławowie oraz w Zespole Szkolnym w Ładzyniu. W badaniach wzięło udział 99 uczniów, w tym 53 dziewcząt i 46 chłopców. Przed wypełnieniem kwestionariusza ankiety, respondenci - uczniowie zostali poinformowani o tym, że udział w badaniach jest dobrowolny, a ankieta ma charakter całkowicie anonimowy. Uczniowie otrzymali także wskazówki dotyczące sposobu wypełnienia kwestionariusza. Na podstawie przeprowadzonej ankiety ustalono, że:

·83 % ankietowanych twierdzi, że nigdy nie spożywało alkoholu, 17 % uczniów przyznało, iż spożyło alkohol kilka razy z czego 5 % wskazało, że po raz pierwszy spożyło alkohol w wieku 12 lat, 3% uczniów wskazało, że spożyło alkohol w wieku lat 11, pozostali badani wskazali, że pili alkohol w wieku poniżej 10 roku życia.

·98% badanych uczniów zadeklarowało, że nigdy nie upiło się alkoholem.

·2% respondentów twierdzi, że upiło się kilkukrotnie (1-2 razy).

·12% uczniów przyznało, że spożywało piwo, 6% wskazało, że piło wino, 3% ankietowanych deklaruje, iż spożywali wódkę, 2% wskazało, że jadło cukierki z alkoholem.

·2% respondentów twierdzi, że pierwszy raz pili alkohol ponieważ byli poczęstowani przez krewnych, 7% przez rodziców, 4% przez kolegów, 4% uczniów twierdzi, że pierwszy raz alkoholem poczęstowały ich inne osoby.

·Wśród czynników, które spowodowały sięgnięcie po alkohol, uczniowie najczęściej wskazywali na ciekawość (12%). Kolejne 5% uczniów wskazało na inne czynniki, które nie zostały przez nich doprecyzowane.

·73% ankietowanych wskazuje, że rodzice rozmawiali z nimi na temat zagrożeń związanych z pićm alkoholu, 74% badanych wskazało, że rodzice rozmawiali z nimi na temat zagrożeń związanych z paleniem papierosów, zaś 68%, że rodzice rozmawiali z nimi na temat zagrożeń związanych z użyciem narkotyków/ dopalaczy.

·94% badanych uczniów ocenia, że posiada wiedzę na temat zagrożeń jakie niesie za sobą spożycie alkoholu i innych środków odurzających.

·32% ankietowanych deklaruje, że chciałoby poszerzyć wiedzę w zakresie w/w zagrożeń poprzez udział w warsztatach profilaktycznych, edukacyjnych.

·21% respondentów uważa, że w ich okolicy osoba, która nie ukończyła 18-tego roku życia może łatwo kupić alkohol.

·3% badanych uczniów przyznało, że próbowało kupić alkohol (3 osoby) i sprzedano go im.

·19% uczniów wskazało, że dostrzega problem picia alkoholu wśród swoich rówieśników.

·9% badanych odpowiedziało, że dostrzega problem narkotyków/dopalaczy wśród swoich kolegów, koleżanek ze szkoły.

·100% ankietowanych twierdzi, że nie zażywało narkotyków ani dopalaczy, 4% twierdzi, że paliło papierosy kilkakrotnie (1-15 razy).

·2 badanych deklaruje, że papierosy dostało od kolegi/koleżanki, natomiast pozostałych 2 uczniów twierdzi, że sami je kupili.

·Zdaniem 4% uczniów w ich okolicy dostęp do narkotyków/dopalaczy jest trudny, natomiast 96% ankietowanych nie wie czy w ich okolicy wspomniane środki są łatwo dostępne.

Powyższe wskazuje, że należy położyć nacisk na: działania profilaktyczne z obszaru uzależnień, uświadamianie zagrożeń płynących z uzależnień, pracę nad asertywnością i poczuciem własnej wartości. Należy również skierować do rodziców uczniów działania edukacyjne z zakresu szeroko rozumianego problemu uzależnień oraz podejmować działania w kierunku zwiększania świadomości konsekwencji prawnych wynikających z nieprzestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wśród sprzedawców napojów alkoholowych; prowadzenie kontroli w tym zakresie.

3.4.2 Dorośli

W dniach 05.10.2020r. - 20.11.2020r. przeprowadzono wśród mieszkańców gminy Stanisławów ankietę, dotyczącą problemów społecznych występujących na terenie ich gminy. W badaniu wzięło udział 123 mieszkańców gminy Stanisławów - 71 kobiet i 52 mężczyzn. Ankieta miała charakter anonimowy. Na podstawie uzyskanych danych stwierdzono, że:

·Zdaniem badanych największe problemy społeczne rodzin stanowią: alkoholizm (57% uzyskanych odpowiedzi), bezrobocie (54%), nieporadność życiowa (39%), bezradność opiekuńczo-wychowawcza (37%), ubóstwo (28%), przemoc w rodzinie (22%). Natomiast 6% ankietowanych nie dostrzega większych problemów społecznych na terenie swojej miejscowości.

·W celu zapobiegania występowaniu w/w problemom ankietowani wskazali, że należy korzystać z poradnictwa psychologicznego/terapii (41% uzyskanych odpowiedzi), szerzyć oświatę (kształtować świadomość) w zakresie uzależnień, przemocy w rodzinie wśród dzieci, młodzieży i dorosłych (40%), zapewnić wsparcie asystenta rodziny (39%), organizować grupy wsparcia dla osób uzależnionych/współuzależnionych/doświadczających przemocy (34%), brać udział w kampaniach społecznych (13%), podjąć działania mające na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych (1%).

·Jako główne problemy społeczne dzieci i młodzieży, badani wskazali: bezcelowy sposób spędzania wolnego czasu (59% uzyskanych odpowiedzi), agresję wśród młodzieży (49%), przemoc stosowaną w rodzinie (41%), alkohol, narkotyki, dopalacze (41%), zaniedbania ze strony rodziny (37%), brak/małą ilość miejsc do spędzania wolnego czasu (16%). Natomiast 3% respondentów nie dostrzega większych problemów społecznych dzieci i młodzieży na terenie swojej miejscowości.

·17% respondentów jest zdania, iż na terenie gminy Stanisławów problem uzależnienia od środków psychoaktywnych dotyka znacznej grupy mieszkańców, 43% ankietowanych uważa, że ten problem nie jest

większy niż w innych gminach, zdaniem 28% badanych problem dotyka mniejszej grupy mieszkańców, zaś według 12% mieszkańców problem nie występuje.

·24% mieszkańców uważa, że problem uzależnienia od alkoholu na terenie gminy Stanisławów dotyka znacznej grupy mieszkańców, 48% pytanych odpowiedziało, że ich zdaniem problem nie jest większy niż w innych gminach, 24% badanych twierdzi, że problem dotyka mniejszej grupy mieszkańców, natomiast 5% mieszkańców uważa, że problem nie występuje.

·49% mieszkańców twierdzi, że spotkało się na terenie gminy ze zjawiskiem sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym, 30%, że spotkało się ze zjawiskiem nietrzeźwości wśród kierowców, 24%, że spotkało się ze zjawiskiem sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, a 15% , że spotkało się ze zjawiskiem sprzedaży alkoholu pod zastaw.

·Badani jako najskuteczniejsze sposoby rozwiązania problemów dzieci i młodzieży z terenu gminy Stanisławów wskazali: organizację zajęć pozaszkolnych, w tym sportowych (59% uzyskanych odpowiedzi), tworzenie świetlic, w których dzieci i młodzież mogliby się spotykać i w których można będzie realizować różnego rodzaju zajęcia (52%), organizację zajęć uświadamiających o skutkach nałogów (49%), organizację tematycznych kół zainteresowań (44%), monitorowanie przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu i tytoniu nieletnim (37%).

·17% respondentów jest zdania, iż na terenie ich miejscowości problem przemocy w rodzinie dotyka wielu rodzin, 32% ankietowanych uważa, że ten problem dotyka niewielu rodzin, według 6% mieszkańców problem nie występuje, natomiast 46% badanych nie posiada wiedzy na ten temat.

·Ankietowani jako najczęstsze przyczyny przemocy w rodzinie wskazali: uzależnienia - alkohol, narkotyki, inne używki (73% uzyskanych odpowiedzi), stres, frustracje, kryzys (51%), ubóstwo - problemy finansowe (41%), doświadczenia i wzorce z domu rodzinnego (32%), chorobę - zaburzenia emocjonalne, psychiczne (29%) oraz izolację - wykluczenie (24%).

·Jako główne czynniki, które mogą mieć wpływ na postępowanie osób stosujących w rodzinie respondenci wskazali: doświadczenia i wzorce z domu rodzinnego (52% uzyskanych odpowiedzi), cechy charakteru (46%), poczucie bezkarności (45%), izolację społeczną (wykluczenie) (37%), status społeczny i materialny (35%), bierność i przyzwolenie otoczenia/ świadków przemocy (29%) oraz poziom wykształcenia (24%).

·80% badanych twierdzi, iż pozyskując podejrzenie, że w znanej sobie rodzinie występuje przemoc powiadomiłyby odpowiednie służby.

·51% ankietowanych jest zdania, że w gminie Stanisławów rodziny dotknięte przemocą posiadają odpowiednie wsparcie, 3% mieszkańców uważa, że rodziny nie posiadają odpowiedniego wsparcia, zaś 46% badanych nie posiada wiedzy na ten temat.

·17% respondentów ocenia prowadzone w gminie Stanisławów działania związane z problemem przemocy w rodzinie bardzo dobrze, 33% ankietowanych ocenia je dobrze, 7% badanych ocenia je dostatecznie, 3% ocenia w/w działania niedostatecznie, natomiast 40% badanych nie ma zdania na ten temat.

· Respondenci wśród działań jakie należałoby podjąć, aby skuteczniej pomagać rodzinom dotkniętym przemocą wskazali: zwiększenie dostępności różnych form pomocy dla osób doznających przemocy m.in. do poradnictwa prawnego, socjalnego, terapeutycznego, psychologicznego oraz zapewnienie stałej dostępności uczestnictwa w grupach wsparcia (40% uzyskanych odpowiedzi), izolowanie osób stosujących przemoc w rodzinie (38%), koordynację i szybki przepływ informacji wszystkich służb i instytucji w realizacji działań pomocowych i interwencyjnych (33%), systematyczne podnoszenie kompetencji przedstawicieli służb (31%), rozpowszechnianie ofert pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie (28%) oraz organizowanie ogólnodostępnych akcji społecznych np. festyny rodzinne (15%).

Badania pokazują, że konieczne jest kontynuowanie polityki społecznej gminy, która przyczynia się do zmniejszenia skali problemu uzależnień, zjawiska przemocy w rodzinie, wykluczenia społecznego, a także wzmacniać kompetencje społeczne wśród grup ryzyka. Należy realizować programy profilaktyki uniwersalnej, kontynuować działania mające na celu zmniejszenie problemów wynikających z używania napojów alkoholowych i innych środków odurzających.

3.5 Naruszenia prawa przez osoby nietrzeźwe

Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa społeczności lokalnej jest jednym z podstawowych działań podejmowanych przez Policję. Działania muszą być oparte o współpracę wszystkich instytucji, organizacji, podmiotów uczestniczących i odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa,

a w szczególności samorządów terytorialnych, społeczności lokalnych, organizacji pozarządowych i wymiaru sprawiedliwości.

Za bezpieczeństwo publiczne w gminie odpowiada Komisariat Policji w Stanisławowie. Na podstawie danych uzyskanych z Komisariatu Policji ustalono, że do dnia 30 listopada 2020 r. odnotowano 21 wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu spowodowanych przez osoby nietrzeźwe. W tym samym okresie w roku 2019 było 33 wykroczenia. Odnotowano znaczny wzrost interwencji domowych z udziałem osób nietrzeźwych. Do dnia 30 listopada 2020r. było ich 49 a w tym samym okresie rok wcześniej 28 interwencji. Spadła liczba zatrzymanych osób kierujących pojazdem mechanicznym i rowerem w stanie nietrzeźwości oraz w stanie po użyciu alkoholu tj. do dnia 30.11.2020 r. zatrzymano 8 nietrzeźwych osób kierujących pojazdami mechanicznymi oraz 17 kierujących rowerem, a także 2 osoby w stanie po użyciu alkoholu kierujące pojazdem mechanicznym i 3 kierujące rowerem. W tym samym okresie rok wcześniej, zatrzymano 13 nietrzeźwych osób kierujących pojazdem mechanicznymi, jedną po użyciu alkoholu oraz 40 osób kierujących rowerem w stanie nietrzeźwości i jedną kierującą rowerem po użyciu alkoholu. Nie odnotowano zatrzymań nieletnich po użyciu alkoholu. Do dnia 30.11.2020r. 7 czynów typu kradzież, włamanie jednakże nie ustalono sprawców.

Komisariat Policji w Stanisławowie realizuje działania prewencyjne opracowane na poziomie centralnym mające na celu ograniczenie przestępczości drogowej i ochronę uczestników ruchu drogowego tj. „Pieszy – rowerzysta”, „Widoczny pieszy”, „Bezpieczny rowerzysta”, „Pasy”, „Komórka”, „Bezpieczny po zmroku”, „Niechronieni uczestnicy ruchu drogowego”. Jednakże konieczne jest podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie problemów wynikających z używania napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych, w szczególności poprzez szerzenie oświaty, zwiększanie świadomości konsekwencji prawnych, włączanie się w ogólnopolskie akcje przeciw nietrzeźwym kierowcom.

3.6 Działalność i zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zasady wynagradzania członków Komisji

Działając na podstawie art. 25 i 26 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Komisja podejmowała czynności związane z procedurą zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego. W 2020 roku do GKRPA wpłynęło 10 podań o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu, łącznie Komisja prowadziła 20 postępowań. Członkowie Komisji prowadzili ze zgłoszonymi rozmowy motywujące do leczenia odwykowego, kierowali osoby odmawiające współpracy w tym zakresie na badanie biegłego sądowego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczenia odwykowego (3 wnioski) oraz kierowali do Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim wnioski o zobowiązanie do leczenia odwykowego (3 wnioski).

Członkowie Komisji uczestniczyli w 5 postępowaniach sądowych o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, a także w ramach obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, wzięli udział w pracach 11 grup roboczych powołanych przez Zespół Interdyscyplinary, dotyczących rodzin, w których obok przemocy występuje problem nadużywania alkoholu przynajmniej przez jednego z członków rodziny.

Komisja wydała 3 opinie o zgodności z uchwałą Rady Gminy Stanisławów lokalizacji punktów sprzedaży alkoholu, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W związku z pandemią covid – 19, w 2020 r. Komisja nie przeprowadzała kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Tabela 5: Realizacja zadań GKRPA w Stanisławowie w latach 2018 – 2020 (do 30.11.2020.)

Rok:	2018	2019	do 30.11.2020r.
Liczba prowadzonych postępowań w danym roku.	28	27	20
Liczba osób zgłoszonych do GKRPA w celu zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.	15	11	10
Ilość wniosków skierowanych do Sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.	6	3	3
Ilość osób zmotywowanych przez GKRPA do leczenia odwykowego.	8	7	8
Liczba zaopiniowanych wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż alkoholu.	1	1	3
Kontrola punktów sprzedaży	10	6	0
Liczba grup roboczych, w skład których powołano członka GKRPA.	10	1,	11

Źródło: Dane z GKRPA w Stanisławowie.

Zadania Komisji:

- inicjowanie działań dotyczących realizacji Programu,
- współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, - podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie w stosunku do osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, w tym:
  - motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego,
  - udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
  - kierowanie osób zgłoszonych do Komisji na specjalistyczne badania diagnostyczne (diagnoza choroby),
  - kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
  - udział w postępowaniu sądowym.
- wydawanie opinii o zgodności z uchwałą Rady Gminy Stanisławów lokalizacji punktów sprzedaży alkoholu, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń zgodnie z zapisami ustawy,
  - udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Posiedzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbywają się w zależności od potrzeb. Za udział członka w posiedzeniu komisji ustala się wynagrodzenie brutto w wys. 120,- zł. Za przeprowadzenie kontroli jednego punktu sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, członek Komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 30,- zł za uczestnictwo w charakterze strony w postępowaniu sądowym związanym z orzeczeniem o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, członek Komisji otrzymuje za jedną sprawę wynagrodzenie w wysokości 30,- zł.

4. Instytucjonalne zasoby gminy Stanisławów w zakresie działań dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemu uzależnienia

Rodziny z gminy Stanisławów borykające się z problemem uzależnień lub przemocy w rodzinie, mogą otrzymać wsparcie w Punkcie Konsultacyjnym dla osób z problemami psychospołecznymi mieszczącym się w budynku Urzędu Gminy Stanisławów. Punkt konsultacyjny pełni bardzo ważną rolę w lokalnym systemie pomocy. Psycholodzy prowadzą porady indywidualne dla:

- osób uzależnionych,
- osób, u których istnieje ryzyko nawrotu alkoholizmu i zjawiska narkomanii,
- współmałżonków i partnerów osób uzależnionych,
- osób doświadczających przemocy oraz stosujących przemoc w rodzinie,
- osób w kryzysie emocjonalnym, a także konsultacje dla nastolatków uzależnionych od substancji psychoaktywnych i ich rodzin.

Do dnia 30 listopada 2020 r. psycholodzy przeprowadzili łącznie 404 indywidualne sesje z 68 osobami. Prowadzili również warsztaty dla kobiet współuzależnionych i doświadczających przemocy w rodzinie, warsztaty terapeutyczne dla seniorów, terapię dla par, warsztaty dla rodziców z zakresu kompetencji wychowawczych. Z uwagi na pandemię Covid-19 w roku 2020 nie prowadzono warsztatów w szkołach. Dwa razy w miesiącu, psycholog pełni dyżur w Zespole Szkolnym w Stanisławowie.

Do głównych zadań Punktu Konsultacyjnego należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a w szczególności:

- rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta,
- prowadzenie interwencji kryzysowej,

- motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia od alkoholu, kierowanie do specjalistycznego leczenia,
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nie uzależnionych do zmiany szkodliwego wzorca picia,
- udzielanie wsparcia osobom uzależnionym po zakończonym leczeniu odwykowym,
- udzielanie pomocy młodzieży upijającej się i ich rodzinom,
- prowadzenie konsultacji w zakresie wsparcia i pomocy dzieciom z rodzin z problemami alkoholowymi,
- rozpoznanie zjawiska przemocy, udzielanie konsultacji dla ofiar przemocy,
- motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjnym/terapii,
- prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,
- gromadzenie i przekazywanie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy.

Powyższe zadania realizowane są przez:

- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- psychologa ds. uzależnienia i współuzależnienia,
- psychologa ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Bardzo ważną rolę w zakresie działań dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemu uzależnień pełnią również:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stanisławowie,
- Komisariat Policji w Stanisławowie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stanisławowie,
- Zespół Interdyscyplinarny w Stanisławowie,
- placówki oświatowe działające na terenie gminy Stanisławów,
- Ośrodek Zdrowia w Stanisławowie i w Pustelniku ,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sadowej przy Sądzie Rejonowym w Mińsku Mazowieckim,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Mińsku Mazowieckim,
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Mińsku Mazowieckim.

5. Rekomendowane działania w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom

W obecnej sytuacji stanu epidemii Covid – 19 szczególnie ważne jest aby nie tracić z pola widzenia problemów alkoholowych. Sytuacja pandemii powodując przedłużający się stres i lęk, a także ograniczenie kontaktów społecznych i izolację w domu, może sprzyjać rezygnacji z abstynencji, wzrostowi spożycia alkoholu, który z kolei obniża odporność organizmu i może zwiększyć ryzyko zakażenia oraz ostrzejszego przebiegu choroby. Konsekwencją obecnej sytuacji może też być wzrost zachowań przemocowych wobec rodziny.

Pandemia zwiększa zapotrzebowanie na pomoc dla członków rodzin z problemem alkoholowym i problemem przemocy. W szczególnie trudnej sytuacji znajdują się dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, które obecnie nie mogą korzystać z pomocy w szkole.

Analiza danych zawartych w części diagnostycznej Programu pokazuje, że istotnymi czynnikami sprzyjającymi rozwojowi uzależnień są przede wszystkim przemoc oraz wykluczenie społeczne. Koniecznym staje się więc kontynuowanie polityki społecznej gminy, która przyczynia się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz doskonalenia zawodowego i kształcenia kompetencji społecznych wśród grup ryzyka. Szczególnie ważne jest także realizowanie programów profilaktyki uniwersalnej która ma na celu przeciwdziałanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych (zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej) poprzez dostarczenie odpowiedniej informacji oraz wzmocnienie czynników chroniących i redukcję czynników ryzyka.

Konieczne jest również kontynuowanie działań mających na celu zmniejszenie problemów wynikających z używania napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych, zwiększanie świadomości konsekwencji

prawnych wynikających z nieprzestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wśród sprzedawców napojów alkoholowych; prowadzenie kontroli w tym zakresie.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy dotyczącej problemów związanych z uzależnieniami od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, na podstawie analizy posiadanych zasobów, uwzględniając priorytety działań określone w Narodowym Programie Zdrowia, szczególnie istotne jest kontynuowanie działań w następujących obszarach:

1. Prowadzenie profilaktyki uniwersalnej, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania programów rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii i Instytut Psychiatrii i Neurologii.
2. Prowadzenie profilaktyki selektywnej, skierowanej do grup osób eksperymentujących z alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi oraz do kierowców i kandydatów na kierowców.
3. Prowadzenie działań edukacyjnych dla sprzedawców napojów alkoholowych.
4. Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych.

6. Cele i zadania Programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Stanisławów na rok 2021 zakłada wielostronne oddziaływanie, których głównym celem jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Stanisławów oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

CELE PROGRAMU:

Cel strategiczny Nr 1 - Ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu i substancji psychoaktywnych.

PLANOWANE DZIAŁANIA:	WSKAŹNIKI:	REALIZATORZY:
1. Prowadzenie edukacji publicznej na temat działania alkoholu i substancji psychoaktywnych na organizm człowieka i ryzyka szkód wynikających z różnych wzorów picia, współpraca z mediami lokalnymi w zakresie promowania życia bez nałogów.	liczba artykułów w prasie lokalnej	-Urząd Gminy - Pełnomocnik ds. realizacji Programu -GKRPA - Punkt Konsultacyjny - GOPS
2. Prowadzenie działalności informacyjnej o miejscach i instytucjach zajmujących się niesieniem pomocy osobom będącym w kryzysie (ulotki, ogłoszenia na tablicach ogłoszeń, na stronie internetowej).	liczba materiałów informacyjnych liczba akcji	
3. Wspieranie grup samopomocowych skupiających osoby uzależnione poprzez dofinansowanie działań integracyjnych podtrzymujących proces terapii.	liczba osób uczestniczących w spotkaniach grup samopomocowych	
4. Prowadzenie poradnictwa w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych, współuzależnionych, doświadczających przemocy, stosujących przemoc, dla osób z problemami psychospołecznymi oraz dla dzieci i młodzieży.	liczba udzielonych porad psychologicznych liczba osób korzystających z porad	
5. Finansowanie działalności GKRPA, w tym: ustalanie i wypłata wynagrodzenia członków Komisji za realizację zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zawieranie i obsługa umów ze specjalistami pracującymi na rzecz GKRPA, w tym m.in. za wykonywanie badań oraz wydawanie opinii przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia, a także szkolenia członków Komisji.	liczba przyjętych wniosków o podjęcie działań wobec osoby nadużywającej alkoholu liczba osób, z którymi członkowie Komisji przeprowadzili rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego liczba osób zmotywowanych przez członków Komisji do podjęcia leczenia odwykowego, bez kierowania sprawy do sądu liczba osób wobec których Komisja wystąpiła do sądu z wnioskiem o wydanie postanowienia o obowiązku podjęcia leczenia odwykowego ilość wizji w terenie członków Komisji - ilość wydanych postanowień dot. zaopiniowania wniosków przedsiębiorców o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych liczba szkoleń i członków Komisji korzystających z nich	
6. Prowadzenie działań zmierzających do zmotywowania osoby nadużywającej alkoholu do ograniczenia jego spożycia lub, gdy jest to konieczne, podjęcia przez nią leczenia odwykowego.	liczba osób nadużywających alkoholu zmotywowanych przez członków Komisji do podjęcia leczenia odwykowego, bez kierowania sprawy do sądu	
7. Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim o badanie oraz wydawanie opinii przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia, a także o zobowiązanie osoby uzależnionej do podjęcia leczenia odwykowego.	liczba osób wobec których Komisja wystąpiła do sądu z wnioskiem o wydanie zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego liczba opinii biegłych sądowych	
8. Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych.	liczba szkoleń oraz uczestników	
9. Ograniczanie dostępności do napojów alkoholowych.	liczba kontroli przeprowadzonych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych liczba wszczętych i zakończonych postępowań w sprawie cofnięcia przedsiębiorcy zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	
10. Podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem w	liczba podjętych interwencji w związku ze złamaniem zakazu promocji i reklamy	

charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych.	napojów alkoholowych	
11. Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu ubiegającego się oraz liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	liczba zaopiniowanych wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż alkoholu	
12. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.	liczba instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych nimi objętych, wydatki związane z działaniami	

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań celu 1: 49 680 zł.

Cel strategiczny Nr 2 – Ograniczanie problemów rodzinnych związanych z nadużywaniem alkoholu w tym zjawiska przemocy w rodzinie.

PLANOWANE DZIAŁANIA:	WSKAŹNIKI:	REALIZATORZY:
1. Prowadzenie edukacji społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie (ulotki, ogłoszenia na tablicach informacyjnych, artykuły w prasie).	liczba materiałów informacyjnych liczba artykułów w prasie lokalnej	- Urząd Gminy - Pełnomocnik ds. realizacji Programu - GKRPA - Punkt Konsultacyjny - GOPS - Zespół Interdyscyplinarny
2. Upowszechnianie informacji na temat prowadzonych na terenie gminy Stanisławów oddziaływań kierowanych do osób pijących szkodliwie/uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych, doświadczających przemocy w rodzinie oraz sprawców przemocy.	liczba informacji: ulotek, ogłoszeń, na temat oferty pomocowej dla osób uzależnionych od alkoholu lub współuzależnionych, oraz doświadczających przemocy w rodzinie i sprawców przemocy	
3. Prowadzenie warsztatów: - dla kobiet współuzależnionych/doświadczających przemocy, - podwyższających kompetencje wychowawcze	liczba przeprowadzonych warsztatów oraz osób w nich uczestniczących	
4. Prowadzenie indywidualnych konsultacji dla osób z różnego rodzaju problemami emocjonalnymi, osób współuzależnionych, doświadczających przemocy oraz stosujących przemoc w rodzinie.	liczba udzielonych konsultacji	
5. Wspieranie działań służących pogłębianiu więzi w rodzinie z problemem alkoholowym, np. poprzez dofinansowanie rodzinnych obozów terapeutycznych, pielgrzymek trzeźwościowych.	liczba dofinansowanych obozów terapeutycznych, pielgrzymek trzeźwościowych liczba uczestników	
6. Współdziałanie GKRPA z GOPS, placówkami oświaty, ochrony zdrowia, Komisariatem Policji w Stanisławowie w związku z interwencjami domowymi i zjawiskiem przemocy w rodzinie.	liczba wszczętych procedur „Niebieskie karty” liczba posiedzeń grup roboczych	
7. Finansowanie i dofinansowanie udziału w szkoleniach, kursach specjalistycznych, konferencjach, warsztatach, seminariach członkom Zespołu Interdyscyplinarnego i GKRPA zwłaszcza w zakresie interdyscyplinarnej pomocy dziecku i rodzinie z problemem przemocy i uzależnień.	liczba szkoleń, kursów, konferencji, warsztatów, seminariów oraz liczba odbiorców	

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań celu 2: 4 000 zł.

Cel strategiczny Nr 3 - Zapobieganie spożywania napojów alkoholowych oraz innych środków psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

PLANOWANE DZIAŁANIA:	WSKAŹNIKI:	REALIZATORZY:
1.Organizacja szkoleń dla nauczycieli i pedagogów z zakresu realizacji programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomani.	liczba szkoleń dla nauczycieli i pedagogów liczba uczestników	
2. Realizacja w placówkach oświatowych programów profilaktyki uniwersalnej, w tym również uwzględniających tematykę związaną z uzależnieniem niestanowiącym uzależnienia od substancji psychoaktywnych (tzw. uzależnień behawioralnych), problematykę środków psychoaktywnych tzw. „dopalaczy” oraz problematykę palenia tytoniu, ze szczególnym uwzględnieniem programów z systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego prowadzonego przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii.	liczba realizowanych programów profilaktycznych liczba podmiotów realizujących programy liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach	-Urząd Gminy -Pełnomocnik ds. realizacji Programu - GKRPA - Punkt Konsultacyjny -GOPS -Szkoły
3. Dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym lub zagrożonych problemem alkoholowym w rodzinie, organizacja gminnego pikniku z okazji dnia dziecka oraz spotkania choinkowego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym lub zagrożonych problemem alkoholowym w rodzinie, połączonych z profilaktyką uzależnień.	liczba dzieci uczestniczących w wypoczynku letnim i zimowym, liczba dzieci uczestniczących w gminnym pikniku z okazji dnia dziecka liczba dzieci uczestniczących w spotkaniu choinkowym	
4.Promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia, w szczególności poprzez dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć propagujących zdrowy styl życia, uczących radzenia sobie ze stresem bez używania leków, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych w tym zajęć sportowych i hobbystycznych połączonych z profilaktyką uzależnień.	liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych, sportowych i hobbystycznych, liczba godzin zajęć,	
5. Organizowanie szkoleń i pogadanek dla rodziców na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w tym alkoholizmu.	liczba zorganizowanych szkoleń i pogadanek dla rodziców oraz liczba uczestników	
6. Udzielanie informacji dotyczących miejsc gdzie szukać pomocy dla dziecka biorącego środki psychoaktywne oraz pijącego alkohol.	liczba udzielonych porad	
7. Realizacja działań minimalizujących występowanie ryzykownych zachowań wśród dzieci, młodzieży i dorosłych poprzez prowadzenie warsztatów i pogadanek profilaktycznych kształtujących postawy abstynenckie.	liczba warsztatów i pogadanek liczba osób w nich uczestniczących	
8. Zapewnienie dzieciom pomocy psychologicznej.	liczba dzieci korzystających z pomocy psychologicznej	
9. Organizowanie lokalnych i włączanie się do ogólnopolskich kampanii profilaktyczno – edukacyjnych w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy.	liczba przeprowadzonych kampanii	
10. Zakup, opracowanie oraz dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, używania dopalaczy oraz przemocy w rodzinie.	liczba zakupionych, opracowanych materiałów	

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań celu 3: 45 480 zł.

7. Adresaci działań Programu

Program adresowany jest głównie do:

- dzieci, młodzieży i ich rodziców,
- kadry pedagogicznej szkół,
- osób uzależnionych/pijących szkodliwie i ryzykownie oraz ich rodzin,
- osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz sprawców przemocy,
- pozostałej społeczności lokalnej,
- pracowników organizacji pozarządowych,
- pracowników lokalnych instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy.

8. Finansowanie Programu

Realizacja zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 finansowana będzie ze środków własnych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

9. Realizatorzy Programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Stanisławów na rok 2021 realizowany będzie przez Pełnomocnika Wójta ds. realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stanisławów we współpracy z instytucjami i służbami pracującymi w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy.

UZASADNIENIE

Obowiązek opracowania Programu wynika bezpośrednio z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.), oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050).

Realizacja Programu ma za zadanie zapobieganie powstawania nowych problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także zmniejszanie rozmiarów problemów, które aktualnie występują, zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami, wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej przede wszystkim do dzieci i młodzieży, zwiększanie skuteczności i dostępności terapii. Program określa konkretne cele i zadania oraz sposoby ich realizacji. Środki na ten cel pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.